

Вх. № 897-НО-05-06/04.11.2019 г.

СТАНОВИЩЕ

От: Доц. Галина Симеонова Радева, дб, Институт по молекулярна биология „Акад. Р. Цанев“, БАН

Относно: Конкурс за заемане на академичната длъжност „Доцент“ по професионалното направление 4.3.Биологически науки (научна специалност“ Екология и опазване на екосистемите”), обявен в Държавен вестник бр. 53/5.07.2019 г.

За участие в обявения конкурс по посочената по-горе специалност за нуждите на изследователска група „Кръвни паразити по птици“, секция "Биоразнообразие и екология на паразитите“ на отдел "Животинско разнообразие и ресурси", в Институт по биоразнообразие и екосистемни изследвания (ИБЕИ) при БАН е подал документи единствен кандидат **гл.ас. д-р Димитър Владимиров Димитров.**

1. Общо представяне на процедурата и на кандидата

Настоящото становище е изготвено на основание на Заповед на Директора на ИБЕИ-БАН № 78/26.09.2019 г. и решение на заседанието на научното жури от 01.10.2019 г.

Представеният от гл.ас. д-р Димитър Димитров комплект материали е в съответствие със Закона за развитие на академичния състав в РБългария (ЗРАСРБ), Правилника за неговото приложение (ППЗРАСРБ), Правилника на БАН и Правилника на ИБЕИ-БАН по ЗРАСРБ.

Гл. ас. д-р Димитър Димитров завършва висшето си образование през 2006 г. като магистър по специалност „Биология“ в Шуменския Университет „Епископ Константин Преславски“. Научната му кариера започва през 2007 г. като редовен докторант в Института по зоология, БАН. През 2011 г. успешно защитава дисертация на тема: “Морфологичен и молекулярно-биологичен анализ на едноклетъчни кръвни паразити (Naemosporida) на птици и проучване на тяхната специфичност и патогенност“. През 2006 г. Димитров постъпва като биолог в Института по зоология към БАН, след което заема последователно академичните длъжности асистент (2011 г.) и главен асистент (2015г.) в ИБЕИ, БАН.

Професионалната квалификация на д-р Димитров преминава през различни специализации в рамките на съвместни проекти и разработки: Лаборатория по паразитология Р. В. Šivickis, Институт по екология, Вилнюс, Литва; Лаборатория по молекулярна екология и еволюция на Университеа в Лунд, Швеция ; Американски природонаучен музей, Ню Йорк, САЩ, Музея на Куинсленд, Брисбейн, Австралия и др.

2. Общо описание на научната продукция

За целия си творчески период гл. ас. д-р Димитър Димитров представя 23 научни труда, като в конкурса участва с 20, публикувани в реферирани и индексирани в WoS и Scopus научни списания, включително и в Q1 област като: *Ecography, Journal of Avian Biology,*

Journal of Animal Ecology, Parasitology Research, Systematic of Parasitology и др. От представените трудове на 5 от тях гл.ас. д-р Димитров е първи автор.

Публикациите, с които участва кандидата в конкурс са разделени на две групи, покриващи показатели В и Г, съгласно ППЗРАСРБ. В първата група, показател В са представени 7 публикации (2 в списания Q1 област, 3 в Q2 и 1 в Q3 и 1 в Q4) (WoS или Scopus), които се оценяват на 135 т., при изискуеми 100 Във втората група са представени 13 публикации (в списания с Q1-4, Q2-5 ; Q3-2 и Q4-2) , покриващи показатели Г, с общо точки 250 при необходими 220 точки.

В приложената справка са представени общо 226 цитирания в реферирани научни списания, като 161 от тях са на публикациите, представени в конкурса. По показател Д д-р Димитров получава 322 точки при изискуеми 60 т. съгласно Правилника на БАН и Правилника на ИБЕИ-БАН по ЗРАСРБ.

Оценката на показателите, определени в ЗРАСБ и съответните правилници за неговото прилагане на основата на представените материали, с които гл.ас. д-р Димитър Димитров в конкурса, убедително показват, че той отговаря и дори надвишава изискванията за заемане на академичната длъжност „доцент“.

Резултатите от разработките на д-р Димитров са докладвани на 26 научни форума. Д-р Димитров е участвал в разработването на 11 научноизследователски проекти, като на един от тях е бил ръководител.

1. Научноизследователска дейност и приноси

Научната дейност на гл.ас. д-р Димитров е насочена главно към едноклетъчни кръвните паразити от разред *Haemosporida* (Apicomplexa) при птиците. Разработките му са основно върху таксономия с използването на молекулни маркери за тяхната идентификация, филогенеза, специфичност и географско разпространение на хемоспоридите и техните преносители. Тематика, върху която работи още с разработването на дисертационния си труд. Актуалността на тематиката е свързана с изследвания върху епидемиологията на болести, пренасяни от вектори, влиянието на климатичните промени върху тяхното географско разпространение.

Основните приноси от тези изследвания, според представената хабилитационна справка, могат да бъдат обобщени както следва:

1. По материали от България са описани 4 нови вида хемоспоридни кръвни паразити (3 от род *Haemoproteus* и 1 от род *Plasmodium*) на базата на митохондриалния цитохром *b* ген (*cyt b*) на паразитите.
2. На базата на инвазията на 15 генетични линии кръвни паразити от род *Plasmodium* в диви птици, канарчета и домашни патици е установена висока специфичност на линии от подрод *Novyella* и по-широк спектър на заразяване на гостоприемниците на линии от подрод *Haematobia*. Този принос има пряко отношение към възприемчивостта и резистентността на гостоприемника към птичата малария.

3. Показано е филогенетичното положение на 20 *cyt b* генетични линии на описани морфологично хемоспоридни паразити, както и тяхното филогенетично положение спрямо други *cyt b* линии с известна морфология.
4. Определен е трансмисивният потенциал на векторите от род *Culicoides*, преносители на кръвни хемоспорици, показващ специфичност спрямо паразита при птици и насекоми.
5. Установени са хранителните предпочитания на двукрили насекоми, преносители на хемоспоридни паразити основно към различни видове птици, на базата на два митохондриални гена, носещи генетичен материал от птици и бозайници.

Трябва да се отбележи, че изследванията са извършени с използване на съвременните методи на молекулярната биология и биоинформатиката, както и с микроскопски методи.

Друга насока в работата на д-р Димитров е посветена на изясняване ролята на хемоспоридните паразити с миграцията на птиците (тръстикови шаварчета и три вида врабчета), (птици в Дуранкулашкото езеро), както и миграцията на птиците като фактор за разнообразието на хемоспоридите. Освен фундаментален, разработките на д-р Димитров имат и приложен характер, свързан с прилагане на стабилни изотопи от нокти при изследване миграцията на врабчетата, както и методика за установяване на влиянието на ветроенергийни паркове върху ареала на червеногушата гъска в района на крайморска Добруджа.

Прегледът на публикациите на гл.ас. д-р Димитров показва, че те са изпълнени на високо професионално ниво, в тях има оригинални научни, методични и приложни приноси за въздействие на кръвните паразити от разред *Haemosporida* върху популациите на гостоприемниците и процесите на миграция на птиците.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Представените от гл.ас. д-р Димитър Димитров документи и материали отговарят на всички изискванията на ЗРАСРБ, Правилника на прилагането на ЗРАСРБ, Правилника на ЗРАСРБ на БАН и Правилника на ИБЕИ-БАН за заемане на академичната длъжност „ДОЦЕНТ“. Неговите изследвания, постижения и дейности убедително показват високото професионалното ниво на кандидата. Това ми дава основание да оценя положително цялостната му дейност и убедено предлагам на Научния съвет на ИБЕИ, БАН да избере гл.ас. д-р Димитър Димитров за доцент по професионалното направление 4.3. Биологически науки, научна специалност „Екология и опазване на екосистемите“.

03.11.2019 г.

Гр.София

Изготвил становището:

/доц. Г. Радева, дб/